

Vlaams
Parlement

vergadering **C37 – CUL5**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 22 oktober 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het sensibiliseren van ouders voor de gevaren van gewelddadige games - 2328 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de minimissverkiezingen - 2331 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de onduidelijke toekomst van jeugdverenigingen die werken met jongeren met een handicap - 172 (2013-2014)	8
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het pilootproject vrijwillige samenlevingsdienst - 99 (2013-2014)	11

■

Waarnemend voorzitter: mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck**Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het sensibiliseren van ouders voor de gevaren van gewelddadige games - 2328 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag handelt over gewelddadige games. Wij behoren tot een generatie die nog het ontstaan van games en spelletjes op beeldscherm heeft meegemaakt. Toen wij jong waren, beperkte zich dat nog tot een spel waarbij een blokje van de ene speler naar de andere werd gekeerd. Het was allemaal redelijk onschuldig. Inmiddels zijn er spelletjes gekomen die technische hoogstandjes zijn, maar ook het aantal gewelddadige spelletjes is toegenomen. Kijkend naar mijn eigen kinderen moet ik erkennen dat vooral die gewelddadige spelletjes goed in de markt liggen.

Onlangs was er veel heisa over het spelletje 'Grand Theft Auto V'. Het is een gigantisch succes. Op de eerste dag dat het werd verkocht, gingen er al voor 800 miljoen euro van over de toonbank. Het is geen onschuldig spel. Het is de bedoeling dat men auto's carjact en tegenstanders tot moes slaat. Men kan zelfs urineren op tegenstanders. Onlangs was ik in een elektrozaak. Men zei me daar dat in het spel, in vergelijking met de vorige versie, men zijn avatar seksuele handelingen met een hond kan laten stellen. Ik heb daarbij bedenkingen. De Romeinen zeiden het al: de gustibus et coloribus non est disputandum. Maar echt opvoedend en pedagogisch verantwoord is dat niet, zo zeggen veel deskundigen.

Dat spel is slechts de aanleiding voor mijn vraag. Dit soort van spelletjes krijgt de leeftijdsrating '+18'. Dat is terecht. Maar wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat heel veel kinderen dat spel wél aankopen en spelen. Deskundigen zeggen dat dit soort spelletjes schadelijk is voor hun ontwikkeling. Ik pleit er niet voor dat creatieve bedenkers van games aan banden worden gelegd en dat dit soort van spelletjes wordt verboden. Dat zou trouwens een averechts effect hebben.

Ik heb evenwel de indruk dat heel veel ouders niet weten welke spelletjes hun kinderen spelen. Er worden logo's gebruikt die aangeven of een spel gewelddadig of seksueel getint is. Een commissie beoordeelt die spelletjes en geeft die dan een code mee. Toch blijft de indruk bestaan dat ouders zich te weinig bewust zijn van wat die spelletjes precies inhouden. In de loop der tijden is al veel ondernomen om ouders mogelijkheden te geven om kinderen te beschermen. Eentje zijn de Parent Control Settings. Dat vereist evenwel een ingreep op de spelconsoles. Veel ouders weten zelfs niet dat dit bestaat. Eigenlijk vraag ik me af hoe wij ouders kunnen sensibiliseren en ouders ertoe kunnen aanzetten om inzicht te verwerven in wat die spelletjes nu precies inhouden. Zij kunnen dan zelf, met kennis van zaken, beslissen of hun kind rijp genoeg is om een bepaald spelletje te spelen of niet.

Ik wil u daarover enkele vragen voorleggen. Welke mogelijkheden ziet u om kinderen weg te houden van dergelijke gewelddadige 'spelletjes'? Deskundigen hebben immers al meermaals aangetoond dat die spelletjes niet bijdragen tot de ontwikkeling van kinderen. In sommige landen is de verkoop van dat soort spelletjes aan banden gelegd. Ik pleit er echter niet voor om een verbod in te voeren, maar kinderen moeten wel beschermd worden. Worden ouders voldoende gesensibiliseerd hieromtrent? Dienen er ter zake extra maatregelen te worden genomen? Die spelletjes zijn enorm populair. Veel ouders staan ook toe dat hun kinderen die spelletjes spelen. Mijn zoon is 12 jaar. Hij kent het spelletje heel goed, want zijn vriend speelt het. Ik heb daar vragen bij. Zijn de ouders voldoende gesensibiliseerd, of moeten er extra maatregelen worden genomen?

Welke rol ziet u in het kader van het sensibiliseren van de ouders voor het Vlaams Kenniscentrum voor Mediawijsheid weggelegd? Toen daarover in de commissie Media is gesproken, is daar gezegd dat het kenniscentrum ten dienste van iedereen moest staan – niet

enkel voor de opvoeding van jongeren, maar evenzeer voor de rol van ouders en de opvoeding.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik wil graag aansluiten bij de vraag om uitleg. Enkele jaren geleden hebben we heel wat discussies gevoerd over de hele gamesector. De eerste aanleiding daarvan was een onderzoek vanuit het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA). Daarin werd onder meer een antwoord gegeven op de vragen of en hoe gevaarlijk spelen zijn, of ze al dan niet ook een positieve invloed kunnen hebben en hoe we daarmee moeten omgaan in Vlaanderen. We zijn tot een aantal conclusies gekomen en hebben een resolutie goedgekeurd.

De omgeving – zeker van jongeren – speelt een belangrijke rol. In de resolutie hebben wij gevraagd om een kenniscentrum op te richten. Het Vlaams Kenniscentrum voor Mediawijsheid werd zo opgericht, om ondersteuning te bieden in sensibiliserende acties.

Minister, welke sensibiliserende acties heeft het Vlaams Kenniscentrum voor Mediawijsheid op dat vlak reeds genomen om het effect van een aantal spelen onder de aandacht te brengen bij de omgeving van de jongeren?

Er is in Vlaanderen heel wat kennis over de gamesector. Er zijn ook heel wat creatieve mensen. We hebben in die resolutie gevraagd om ruimte te creëren voor een opleiding rond games. Die opleiding is er inmiddels. Het is een goede opleiding. Rond het spel dat daarnet werd genoemd, is er ook wel enige fierheid, omdat Vlamingen eraan hebben meegewerkt.

Enerzijds is het mooi om te zien dat mensen die bij ons worden opgeleid op wereldniveau kunnen meewerken aan de ontwikkeling van bepaalde spelen. Anderzijds kunnen we ons de vraag stellen hoe we moeten omgaan met die spelen.

Vlaanderen is een van de vele spelers. We draaien nu mee in een wereldsector. Wat kan Vlaanderen doen en wat moeten we doen op Europees niveau of op wereldniveau? Is er in de opleiding ook oog voor de ethische kant van zulke gewelddadige spelen? Hoe houdt je rekening met zulke elementen bij de ontwikkeling van zo'n spel? Wordt daarover nagedacht in de opleiding? Leeft dat in de sector bij de ontwikkelaars zelf? Is het eventueel bespreekbaar met de opleidingssector?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Er werd reeds heel wat onderzoek gevoerd naar de rol van 'parental mediation' in het game-gedrag van kinderen en jongeren, ook in Vlaanderen. Uit heel wat onderzoek blijkt dat autonomie-ondersteunend opvoeden beter werkt dan restrictief opvoeden. Een te restrictieve houding van ouders leidt doorgaans tot een tegenreactie van hun kinderen: ofwel verzetten ze zich tegen de regels die hen worden opgelegd, ofwel houden ze dingen achter voor hun ouders.

Uit onderzoek blijkt ook dat ouders vooral op inhoud mediëren wanneer het om jonge kinderen gaat. Wanneer het gaat om gamende tieners, controleren ouders veeleer de tijd die gespendeerd wordt aan het gamen dan de inhoud. Veel jongeren spelen bijvoorbeeld 18+-games, terwijl ze nog geen 18 zijn.

De mogelijkheid van 'parental controls' bestaat, maar wordt zelden gebruikt. PEGI-ratings (Pan European Game Information) zijn niet gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, ze zijn het resultaat van een maatschappelijke consensus. Men kan dus niet zeggen dat een 18+-game gevaarlijk is voor een 16-jarige. Het is enkel een indicatie van geschiktheid. Eventuele negatieve effecten zijn niet bewezen.

Het is niet zo evident om daar als ouder iets aan te doen. Er bestaat een ratingsysteem. Het werd reeds bekendgemaakt onder andere via de PING-campagne (Poverty Is Not a Game) die ik met minister Lieten heb gevoerd in onderwijs. Het is nogal vanzelfsprekend dat de

verantwoordelijkheid hiervoor bij de ouders zelf ligt. Is er bijkomende regelgeving nodig? Voor alle duidelijkheid, ik ben zelf geen voorstander van zulke games met geweld. De vraag is echter of je dat kunt verbieden en zo ja, hoe. Het zal dan eerder op Europees vlak moeten gebeuren. Het is allemaal niet zo evident.

Onderwijs kan vooral de ouders sensibiliseren. Ik denk niet dat het zoveel uitmaakt om dat op te nemen in de opleidingen zelf. Als het na de opleiding commercieel interessant is om zo'n game te ontwikkelen, zullen ze het toch doen. Ik heb geen idee in welke mate ze daarmee omgaan. Het is natuurlijk wel belangrijk om te sensibiliseren. Dat zal ik zeker niet ontkennen. Het effect daarvan zal afhangen van hoe de markt zich positioneert. Hoeveel aandacht je er ook aan besteedt in de opleiding, het zal een versterking zijn van een moreel besef dat aanwezig is of niet.

Nogmaals, ik plaats zelf ook vraagtekens bij al dat geweld. Geweld wordt daardoor gebanaliseerd en realistisch voorgesteld. De vraag is of dat wel nodig is.

In samenwerking met Child Focus, de Gezinsbond en ouderverenigingen organiseerden we tijdens het schooljaar 2012-2013 een sensibiliseringscampagne over omgaan met media als ouder. De focus lag op de rol als ouder/opvoeder. De campagne bevatte tips en tricks. We hebben 139 vormingsavonden georganiseerd, veilig online, door of in samenwerking met scholen. Daarbij werden 221 scholen bereikt. De ouders werden erover geïnformeerd wat het internet kan bieden, in de ruime zin van het woord. Ook de problematiek van gaming kwam uitgebreid aan bod.

Er werd ook een speciaal pakket en vormingsprogramma voor scholen ontwikkeld om de thematiek aan te brengen bij kwetsbare doelgroepen: 'Scherm uit!'. Het pakket gaat over gamen en online communiceren bij kinderen. Het bestaat uit een werkmap en twee presentaties. Het lopende schooljaar zullen er hierover vormingen worden aangeboden.

De ouderavonden vinden overigens nog steeds plaats.

Het Vlaams Kenniscentrum voor Mediawijsheid heeft in de subsidieovereenkomst een expliciete opdracht gekregen om te werken rond de thematiek van gaming. Mediawijs.be onderschrijft eveneens een genuanceerd standpunt met betrekking tot gaming. Het Vlaams Kenniscentrum voor Mediawijsheid focust zowel op het potentieel van gaming op leren, participatie en inclusie als op de mogelijke negatieve gevolgen, waaronder verslaving en de mogelijke effecten van het spelen van gewelddadige games. Vanuit het kenniscentrum wordt ingezet op het mediawijzer maken en sensibiliseren van ouders, onder andere door de ontwikkeling van een praktijkgids gaming gericht op ouders.

De praktijkgids gaming richt zich tot ouders, leerkrachten en jeugdwerkers om meer kennis en inzicht te kunnen geven. De nadruk ligt op de concrete kenmerken en voordelen van gaming, maar de gids besteedt ook aandacht aan de commerciële strategieën die in games gehanteerd worden en risico's zoals verslaving. Daarna wordt ingegaan op de mogelijkheden om games te gebruiken of zelf te ontwikkelen binnen het jeugdwerk en het onderwijs. Deze praktijkgids wordt opgeleverd eind 2013.

Er wordt ook gewerkt aan een online dossier over gaming op het kennisplatform van Mediawijs.be. Daar zal de focus liggen op voor- en nadelen van gaming en de rol die ouders kunnen spelen in het gamegedrag van hun kinderen. Hiervoor worden vaststellingen vanuit wetenschappelijk onderzoek vertaald naar de rol die begeleiders van jongeren, waaronder hun ouders, kunnen spelen. In het voorjaar van 2014 komt dat online.

Er zijn ook overlegplatformen rond specifieke thema's. Mediawijs.be betreft daarbij de stakeholders in het kader van de coördinatieopdracht van het kenniscentrum. Ook rond het topic gaming heeft er een plaatsgevonden, op 10 september. De bedoeling is dat er informatie en kennis wordt samengebracht en dat praktijken en methodieken besproken worden.

U merkt dat we wel degelijk een ondersteunende rol proberen te spelen voor de ouders. Maar uiteindelijk liggen de beslissing en de opvoeding bij de ouders.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Men zegt dat restrictief opvoeden slecht is voor de kinderen. Als ik tegen mijn kinderen ‘neen’ zeg, blijft dat over het algemeen ‘neen’. Ik ben wel in die zin geëvolueerd ten opzichte van mijn ouders, dat als ik aan mijn vader ‘waarom niet’ vroeg, hij ‘daarom’ antwoordde, terwijl ik toch probeer te argumenteren waarom ik iets geen goed idee vind. Maar het blijft ‘neen’. Dat blijft dus restrictief opvoeden. Ik denk dat opvoeden niet kan zonder restricties te stellen. Dat is essentieel aan opvoeding, al kun je je kinderen natuurlijk wel een argumentatie meegeven waarom je tot die beslissing komt. Dat wou ik even kwijt.

Ik zie dat er van alles gebeurt. Het is terecht dat het Kenniscentrum Media ook richting de ouders werkt. Zij kunnen immers beter dan een klein kind of een jonge adolescent inschatten of iets goed of slecht is voor de opvoeding. De ouders hebben daar een cruciale rol te spelen. U kent mijn standpunt daarover: het is niet aan het onderwijs om kinderen op te voeden. Onderwijs moet kennis overdragen. Het is aan ouders om kinderen op te voeden.

Daarom ben ik blij dat er van alles gebeurt. Maar ik betuig wel mijn spijt over het feit dat het Kenniscentrum Media er zo laat in de legislatuur gekomen is. U hebt aangekondigd dat er in het voorjaar van 2014 een stuk over gaming online komt. De oprichting van een kenniscentrum was een belangrijk punt in de regeerverklaring. Dat had mijns inziens dus toch iets sneller gekund. Maar ik ben toch gematigd tevreden over het feit dat het effectief gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Minister Tinne Rombouts: Ik dank de minister voor het antwoord. Het kenniscentrum doet al activiteiten, maar heeft natuurlijk ook een zekere opbouw nodig. Ik ga ervan uit dat dit nog een zeer sterk vervolg zal krijgen. Sensibilisering is iets waar je permanent aandacht voor moet blijven hebben. Het houdt niet op met een aantal jaren te investeren. Er komen nieuwe ouders, dus we zullen permanent moeten blijven sensibiliseren.

Ik begrijp de reactie ten aanzien van de opleiding. De markt heeft in dezen een heel belangrijke rol te spelen. De vraag is in hoeverre je een markt kunt bijsturen. Enerzijds moet je sensibiliseren bij de vragende partij, zijnde de consument, maar anderzijds denk ik dat de producent ook wel een belangrijke rol kan spelen. Ik wil vragen, minister, om in de contacten met de gamesector en de ontwikkelaars zelf ook die ethische vraag permanent op tafel te leggen. Op een bepaald moment overschrijd je een grens, en dan krijg je een verbod. Daar bewijst de sector zichzelf ook geen dienst mee. Dat vraagstuk zou bij hen ook een permanent vraagstuk moeten zijn. Daarom wil ik u vragen om dat steeds onder de aandacht te blijven brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Chris Janssens treedt als waarnemend voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de minimissverkiezingen - 2331 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck: Minister, na Frankrijk gaan ook in ons land stemmen op om schoonheidswedstrijden voor kinderen af te schaffen. De Waalse minister van Jeugd, Jean-Marc Nollet, pleit voor een verbod. U hebt ook reeds gereageerd in de media. U roept in de eerste plaats op tot overleg.

Ook de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen heeft zich er al over gebogen. In zijn advies nummer 136 doet de raad onder meer een aantal aanbevelingen: “De Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en het Toezicht op de sociale wetten moeten rekening houden met de gendermainstreamingwet en de genderdimensie meenemen in hun rapporten, in het bijzonder moet men hun statistieken verdelen naar geslacht. Het toezicht op de sociale wetten moet over duidelijke richtlijnen kunnen beschikken om, geval per geval, de aanvragen tot afwijking te kunnen beoordelen. Bij deze richtlijnen mag men niet enkel rekening houden met de fysieke inspanning die komt kijken bij een bepaalde vorm van arbeid. Maar ook de mentale inspanningen en de gevolgen voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid. Zoals voorzien in de wet van 16 maart 1971 over de arbeid, moet de Raad aangaande kinderarbeid effectief samengesteld worden, welke richtlijnen en wettelijke omkadering zou moeten bieden voor deze minimissverkiezingen.”

Minister, ik weet dat deze aanbevelingen vooral gericht zijn op het federale niveau. Op welke manier kan Vlaanderen in deze materie een initiatief nemen? De aanbeveling om te voorzien in richtlijnen lijkt een goede zaak. Op welke manier kunnen die richtlijnen tot stand komen? Hebt u reeds contact gehad met de Waalse minister van Jeugd? Hoe zult u dit verder opvolgen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het organiseren van schoonheidsverkiezingen voor kinderen of minimissverkiezingen is ook in België niet onomstreden. Het debat is eerst in Franstalig België ontstaan. De wetgeving op kinderarbeid is een federale aangelegenheid. Het Bureau van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen heeft zich in zijn advies daarover uitgesproken.

Uit al deze adviezen blijkt dat er niet wordt gepleit voor een verbod zonder meer, maar wel voor een sensibilisering van ouders en van organisatoren. Zo werd de mogelijkheid geopperd om te werken met een charter dat ondertekend zou moeten worden door de organisatoren. Daarin moet staan dat de organisatie gescheiden moet zijn van die voor volwassenen, het gebruik van make-up verboden is, evenals onaangepaste kledij, en dat er duidelijke selectie- en evaluatiecriteria zijn.

Vanuit mijn coördinerende bevoegdheid kinderrechten schreef ik op 30 september een brief naar mijn federale collega, minister Milquet. Ik heb haar gevraagd om een evenwicht tussen het ouderlijk gezag en de vrijheid van opvoeding enerzijds, en het welzijn en de draagkracht van de kinderen anderzijds in de beoordeling mee te nemen. Ik heb ook gevraagd om alle bevoegde en betrokken ministers van de deelstaten samen te brengen voor een overleg. Dat overleg wordt het beste voorbereid in een gemeenschappelijke inhoudelijke en juridische nota van Bruno Vanobbergen, de Vlaamse kinderrechtencommissaris, en de heer Bernard De Vos, Délégué général aux Droits de l’Enfant bij de Franse Gemeenschap.

Ik heb die brief ook in kopie aan Waals minister Nollet gestuurd. Hij heeft mijn brief aan federaal minister Milquet ondersteund, met de vraag om zo’n vergadering bijeen te roepen. Bovendien heeft hij de opdracht gegeven om juridisch advies uit te werken. Dat loopt. Zodra het advies er is, zal federaal minister Milquet een initiatief nemen om minister Nollet, zichzelf en mij, samen met de twee kinderrechtencommissarissen bij elkaar te brengen, om uit te zoeken hoe we dit verder moeten aanpakken in gemeenschappelijk overleg.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck: Meisjes mogen volgens mij vanaf de leeftijd van 16 jaar aan een officiële schoonheidswedstrijd deelnemen. Ik heb niets tegen minimissverkiezingen in de kleuterklas op school. Dat gebeurt op een speelse wijze. Als we daarmee beginnen, dan gaat het vooral over een ideaal schoonheidsbeeld voor veel meisjes. Dan heb ik het nog niet over meisjes die eetstoornissen ontwikkelen voor dat ideale schoonheidsbeeld. Er zijn al kinderen die daaraan lijden vanaf 8, 9 en 10 jaar. En dat is heel vroeg om deel te nemen aan minimissverkiezingen.

Minister, ik wacht op een antwoord van uw collega's in de Kamer.

Minister Pascal Smet: Dat antwoord moeten we samen formuleren, maar het is logisch dat we eerst samenzitten om de juridische mogelijkheden te bekijken. Ik neem uw input zeker mee.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de onduidelijke toekomst van jeugdverenigingen die werken met jongeren met een handicap - 172 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, minister, collega's, het is vandaag onduidelijk wat de toekomst is van sommige jeugdwerkorganisaties die zich in de loop der jaren hebben gespecialiseerd in het aanbieden van vrijetijdsinitiatieven voor maatschappelijk kwetsbare jongeren. In West-Vlaanderen gaat het bijvoorbeeld over vzw Oranje, De Stroom en Op Stap.

Ik schets even de geschiedenis van hoe ze vroeger werden gefinancierd. Sinds 1997 konden de Vlaamse provinciebesturen worden gesubsidieerd voor het opstellen en uitvoeren van een jeugdbeleidsplan. De decretale regeling van toen voorzag ook in een extra ondersteuning van jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.

Regionale jeugdwerkinitiatieven die werkten met gehandicapte kinderen en jongeren, werden tussen 2003 en 2007 ondersteund vanuit het decreet gemeentelijk en provinciaal jeugdbeleid en dit via een garantieregeling. Het decreet bood een structurele oplossing voor ondersteuning van die jeugdwerkinitiatieven. De extra middelen voor de gehandicaptensector werden behouden, maar de provinciebesturen konden zelf beslissen hoe en welke gehandicaptenwerkingen ze ondersteunden. In West-Vlaanderen kregen organisaties zoals vzw Oranje en Werkgroep Vorming en Actie (WVA) dan ook subsidies vanuit de provincie. Decretaal had Vlaanderen in die jaren dus de bevoegdheid jeugdwerk met gehandicapte jongeren aan de provincies overgedragen.

Bij de interne staathervorming werden de bevoegdheden inzake jeugd voor de provincies beperkt, eerst en vooral op basis van het gewijzigde artikel 2 van het Provinciedecreet, en door de bepalingen in de bestuursakkoorden die werden afgesloten tussen Vlaanderen en de provincies. In het West-Vlaamse bestuursakkoord werd binnen het beleidsveld Jeugd afgesproken dat de provinciale bevoegdheden die zijn omschreven in artikel 8 daaronder vallen.

De provincie zet binnen dit kader in op twee aangelegenheden. Ten eerste, het voeren van een impulsbeleid ter ondersteuning van jong artistiek talent, en ten tweede, het voeren van een impulsbeleid ter uitvoering van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. De invulling van deze aangelegenheden werd geïnspireerd door het Vlaams Jeugdbeleidsplan en het Vlaams Actieplan Kinderrechten van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe minimum één overlegmoment per jaar te plannen tussen het provinciebestuur en de Vlaamse minister bevoegd voor de jeugd, alsook twee overlegmomenten per jaar tussen de afdeling Jeugd van Vlaanderen en de afdeling Jeugd van de provinciale bevoegde diensten.

Het genoemde artikel luidt als volgt: "De provinciebesturen zijn bevoegd voor het voeren van een impulsbeleid ter ondersteuning van jong artistiek talent, en ter uitvoering van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid."

Over het geven van subsidies lezen we in artikel 8 van het decreet over het jeugdbeleid dat de provincies niet bevoegd zijn voor het subsidiëren van verenigingen waaraan de Vlaamse

Gemeenschap in het kader van haar jeugdbeleid een werkingssubsidie toekent ter ondersteuning van de personeels- en de werkingkosten die voortvloeien uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont, ongeacht of die algemene werkingssubsidie wordt toegekend voor de volledige activiteit van de begunstigde of voor een afgescheiden deelactiviteit, behalve voor projectsubsidies in het kader van het impulsbeleid zoals eerder bepaald. Ik verwijs daarmee even naar de regelingen die voor ons van tel zijn. Minister, de organisaties hebben geen duidelijkheid over hun toekomst. Op welk niveau horen ze nu thuis? Het provinciale of het Vlaamse?

De interne staatshervorming zou ervoor zorgen dat de positieve initiatieven uit één provincie een vervolg krijgen in andere provincies. Dit is één voorbeeld daarvan. Het is niet zo duidelijk of ze nog een vervolg zullen kennen.

Is de conclusie dat verenigingen die werken met jongeren met een handicap geen structurele subsidies meer kunnen ontvangen vanuit het provinciale jeugdbeleid, dit vanwege hun afgelijnde taakstelling bij de interne staatshervorming, correct?

Is de conclusie dat verenigingen die werken met jongeren met een handicap wel projectsubsidies kunnen ontvangen vanuit de provincies op basis van de impulsreglementen, correct?

Maakten de werkzaamheden van de provincies inzake de structurele subsidiëring van verenigingen die werken met jongeren met een handicap, deel uit van de financiële verevening in het kader van de interne staatshervorming?

Zult u weer een Vlaams subsidiereglement instellen zodat die verenigingen in de toekomst structurele subsidies vanuit Vlaanderen kunnen ontvangen? Of welke toekomst hebben deze belangrijke initiatieven?

Hoe is de situatie in de andere provincies?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: In het kader van het traject interne staatshervorming werd inderdaad werk gemaakt van een sterke planlastvermindering voor de lokale besturen en van de hertekening van bevoegdheden van het jeugdbeleid tussen verschillende bestuursniveaus. Dit leidde tot een grondige wijziging van het decreet Lokaal Jeugdbeleid van 14 februari 2003.

Dit decreet kende zowel aan de gemeentebesturen als aan de provinciale overheden middelen toe voor de opmaak én uitvoering van hun jeugdbeleid. In het nieuwe decreet van 6 juli 2012 wordt een afgebakende taakstelling opgenomen voor deze provinciebesturen. Deze taakstelling omvat opdrachten waar het provinciebestuur nog steeds werk van kan en mag maken binnen zijn jeugdbeleid. Een van deze opdrachten wordt in artikel 8, alinea 2, als volgt omschreven: "... het voeren van een inclusief beleid voor kinderen en jongeren die omwille van hun afkomst, hun thuissituatie, hun fysieke of mentale situatie of hun statuut een groter risico lopen op achterstelling of uitsluiting op een of meerdere levensdomeinen".

De instrumenten die de provincie hiervoor ter beschikking heeft, worden met dit decreet niet bepaald, noch beperkt. De enige beperking die geldt, is dat provincies geen subsidies kunnen verlenen aan verenigingen die vandaag door Vlaanderen gesubsidieerd worden in het kader van het Vlaamse jeugdbeleid. Geen van de verenigingen die tot op heden door de provincies ondersteund werden voor hun werking met jongeren met een handicap, beantwoordt aan deze voorwaarde. Dat wil zeggen dat provinciebesturen nog steeds deze regionale werkingen vanuit hun jeugdbeleid financieel en materieel kunnen ondersteunen.

Bij de herverdeling van de bevoegdheden tussen de bestuursniveaus werd inderdaad werk gemaakt van een financiële verevening. Enerzijds werden de middelen die de provincies in het verleden besteedden aan de subsidiëring van jeugdwerk waarvoor zij niet langer bevoegdheid dragen, in mindering gebracht van de dotatie vanuit het Provinciefonds. Een voorbeeld vormt het jeugdhuiswerk. Anderzijds wordt met ingang op 1 januari 2014 ook

gestopt met het subsidiëren van provinciebesturen voor het voeren van een provinciaal jeugdbeleidsplan. Met de opname van de provinciale taakstelling wordt dus voorzien in de mogelijkheid voor de verdere ondersteuning van werkingen voor kinderen en jongeren met een handicap.

Het lijkt me niet opportuun een Vlaams reglement uit te werken voor de ondersteuning van regionale werkingen, juist vanwege de provinciale taakstelling. Uiteraard is het wel belangrijk dat in verder onderzoek de nodige aandacht gaat naar de noden van kinderen en jongeren met een handicap en de wijze waarop het jeugdwerk daar optimaal kan op inspelen, alsook naar de ondersteuning die deze verenigingen behoeven vanuit de overheid. Het verder monitoren van de impact van de gewijzigde regelgeving in al de Vlaamse provincies zal onderwerp van gesprek uitmaken op het halfjaarlijks overleg tussen de provinciale en de Vlaamse administraties bevoegd voor het jeugdbeleid.

Ik wil ook wijzen op de verantwoordelijkheid van de lokale besturen. De gemeentebesturen hebben de opdracht om het jeugdwerk dat actief is op hun grondgebied te ondersteunen, en dit met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren die het moeilijker hebben in onze samenleving. Uiteraard hoort hier de ondersteuning van initiatieven voor kinderen en jongeren met een handicap bij.

Ten slotte wijs ik er nog op dat jeugdverenigingen die zich op Vlaams niveau organiseren, een aanvraag kunnen indienen tot subsidiëring op basis van het decreet houdende een vernieuwd Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. Er zijn in dit kader nu reeds enkele verenigingen die specifiek werken met gehandicapte kinderen of jongeren, die op die wijze subsidies ontvangen, denk aan Kei-Jong en Jong-KVG, naast verenigingen die vanuit een meer algemene werking bijzonder inzetten op deze doelgroep, bijvoorbeeld Scouts en Gidsen Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Minister, ik begrijp dat de provincies wel degelijk verder kunnen subsidiëren. Natuurlijk zijn de middelen verevend.

Minister Pascal Smet: Niet echt. Dat is een politieke keuze van de provincies.

Mevrouw Sabine Poleyn: U verwijst naar de gemeentes. Dat lijkt me niet echt een optie. Deze organisaties hebben een bovenlokaal aanbod. Een bovenlokale overheid moet die rol op zich nemen.

U verwijst naar Vlaanderen. U suggereert daarmee dat ze onder het Vlaams kinderrechtenbeleid vallen. Wat is hier de definitie van Vlaams? In hoeveel provincies moet men actief zijn?

Minister Pascal Smet: Meerdere.

Mevrouw Sabine Poleyn: Maar niet per se allemaal?

Minister Pascal Smet: Nee, daarvoor kunt u in het decreet kijken. Vier, denk ik.

Mevrouw Sabine Poleyn: Dat is misschien een optie. Misschien kan men in die richting verder werken.

Wat positief is, moeten we uitrollen. Dit gaat om kwetsbare jongeren, dat is belangrijk. Welke overheid dit ondersteunt, is minder van tel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het pilootproject vrijwillige samenlevingsdienst - 99 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Het Platform Jongeren voor de Samenleving beoogt een wettelijke omkadering voor Belgische jongeren die een vrijwillige burgerdienst willen doen. Hierbij gaan jongeren een engagement aan ten aanzien van de samenleving en vervullen ze taken om zichzelf te leren kennen, de samenleving een dienst te bewijzen, werkervaring op te doen en een werkhouding te leren. Dit is dus echt wel gericht op verantwoordelijkheidszin bij jongeren.

Deze jongeren engageren zich op voltijdse basis voor zes maanden samenlevingsdienst. Het gaat om een onbetaald engagement, uitgezonderd de onkosten. Naast hun engagement op individuele basis komen de jongeren geregeld samen voor vormingen. Jongeren tussen 18 en 25 jaar engageren zich over heel Vlaanderen in solidaire projecten. Voor hun pilootproject hebben ze in 2011 van de Vlaamse minister van Jeugd een subsidie gekregen voor experimenteel jeugdwerk van 38.790 euro. In 2012 ontvingen zij 25.000 euro. De overheid is het idee zeer genegen, en zag en ziet de voordelen van dit project.

De subsidieperiode liep af op 14 september 2013. Met dit pilootproject wilde het platform expertise opdoen over de praktische aspecten van dit aparte statuut. Via een grotere media-aandacht zouden zij hun netwerk van ontvangstorganisaties uitbreiden en het debat over de invoering van een vrijwillige burgerdienst aanwakkeren.

Minister, pilootprojecten zijn er om ervaringen op te doen en moeten worden geëvalueerd. Werd dit pilootproject geëvalueerd? Wie voerde de evaluatie uit? Wat zijn de conclusies van deze evaluatie? Zal dit project voortaan via eventuele andere kanalen gesubsidieerd worden? Zo ja, welke? Zo neen, waarom niet? Zal de organisatie begeleid worden in het zoeken naar andere overheidssubsidies? Zijn daarover afspraken mogelijk? Het gaat niet enkel om een organisatie, het gaat om iets wat in maatschappelijk opzicht belangrijk is en waarover wordt gesproken en gedacht.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De vereniging Platform Jongeren voor de Samenleving kreeg in het najaar van 2011 een toezegging voor een subsidie als experimenteel jeugdwerk. De regelgeving stelt dat de vereniging binnen twee maanden na afloop van het project een inhoudelijk en financieel verslag moet indienen. Op basis van het inhoudelijk verslag stelde de administratie vast dat de resultaten met betrekking tot het aantal jongeren die een samenlevingsdienst deden bijna de helft lager lagen dan verwacht. Er werd vooropgesteld dat vijftien Vlaamse jongeren een vorm van burgerdienst zouden doorlopen bij verschillende ontvangstorganisaties. Slechts acht jongeren hebben een samenlevingsdienst volledig doorlopen. Het project scoorde goed op het vlak van media-aandacht voor het concept van de samenlevingsdienst. De media-aandacht bleek niet genoeg om ook jongeren te motiveren om een samenlevingsdienst te doen, en daar draaide het uiteindelijk toch om.

Ondanks deze matige realisaties en de matige sympathie voor het project besliste ik om het project voor een tweede jaar te verlengen, rekening houdende met het experimenteel karakter en het gegeven dat een jaar iets te kort was om een finale conclusie te trekken. Het tweede projectjaar is geëindigd op 14 september, de vereniging heeft dus nog even de tijd om haar verslag in te dienen. We hebben het dus nog niet kunnen analyseren. Maar ik stel wel vast dat de vereniging geen verlengingsaanvraag indiende voor een derde projectjaar. De deadline voor 2014 verliep op 1 september.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister, dank u voor uw antwoord. Zij hebben momenteel geen aanvraag ingediend. Anderzijds geeft u zelf aan dat u toch wel enige sympathie had voor het concept en de manier waarop het project gelopen is. Daarnet zei ik dat het op zich toch wel een maatschappelijke waarde heeft om op die manier jongeren aan te zetten om zichzelf beter te leren kennen en zich in te zetten voor de samenleving. Men kan er zich gemakkelijk van afmaken door te zeggen dat ze geen verlenging hebben aangevraagd. Maar als u begaan bent met het project, moet u zich toch de vraag stellen waarom dit stopt, waarom er niet opnieuw een aanvraag is ingediend. Bent u bereid om te bekijken waar er eventueel knelpunten zijn, op welke manier we het idee, los van de manier waarop het nu gelopen is, verder kunnen bespreken en bekijken hoe er beter vorm aan kan worden gegeven, of hoe de discussie erover kan worden gevoerd? Bent u daartoe bereid? Ziet u daar mogelijkheden in?

Minister Pascal Smet: Ik ben bereid om dat te doen. Maar laat ons eerst de evaluatie en het verslag afwachten zodat we dat kunnen analyseren. Dan kunnen we in functie daarvan kijken wat er al dan niet kan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■